

Προϋπολογισμός 2016: Μικρότερη ύφεση, πολλά μέτρα

Οι προβλέψεις του προϋπολογισμού 2016 δημιουργούν μια εικόνα βελτίωσης της κατάστασης. Ξεκίνησαν οι δανειστές από εκτίμηση για ύφεση φέτος 4%, με το προσχέδιο πέσαμε στο 2,3%, στη συνέχεια στο 1,3% και ο προϋπολογισμός του 2016, ο οποίος κατατέθηκε την Παρασκευή 20/11 στη Βουλή, καθλώνει την πρόβλεψη συρρίκνωσης του ΑΕΠ στο μηδέν. Παρά τα capital controls, παρά την παρατεταμένη περίοδο αβεβαιότητας σε πολιτικό και οικονομικό επίπεδο τους προηγούμενους μήνες, η ελληνική οικονομία σε επίπεδο ΑΕΠ έδειξε αντοχές. Μετά το φετινό φρένο στην κατρακύλα της ύφεσης, θα περίμενε κανείς ότι το 2016 θα έρθει η ανάπτυξη. Τα στοιχεία του προϋπολογισμού έρχονται να διαψεύσουν αυτές τις προσδοκίες. Το επόμενο έτος, η ελληνική οικονομία θα παρουσιάσει ύφεση 0,7% και οι πολίτες θα υποστούν μέτρα δημοσιονομικής απόδοσης 5,7 δισ. ευρώ. Σε σχέση με το προσχέδιο και για το επόμενο έτος, υπάρχει αξιοσημείωτη βελτίωση. Η δημοσιονομική απόδοση των μέτρων είναι κατά 500 εκατ. ευρώ χαμηλότερη (από τα 6,2 δισ. ευρώ) και η ύφεση σχεδόν στο μισό (από 1,3%). Δεν υπάρχει, όμως, καμία αμφιβολία, ότι η επόμενη χρονιά θα είναι επίσης πολύ δύσκολη, ίσως δυσκολότερη σε σχέση με τη φετινή, αν αναλογιστεί κανείς ότι μόνο οι δαπάνες που σχετίζονται με τις συντάξεις και τις ασφα-

λιστικές παροχές θα είναι μειωμένες κατά 1,65 δισ. ευρώ. Αυτά τα λεφτά θα βγουν από τις τσέπες των συνταξιούχων, ενώ το πλήγμα εφαρμογής των διαφόρων φορομέτρων θα αφαιρέσουν από το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων επιπλέον 3,2 δισ. ευρώ. Με τον προϋπολογισμό επιβεβαιώνεται ο μονόδρομος της αύξησης των φόρων στα εισοδήματα από ενοίκια, καθώς και η αύξηση του φόρου για τους αγρότες. Προαναγγέλλονται, όμως, και νέες παρεμβάσεις κατάργησης φοροαπαλλαγών, ενώ τα έσοδα από φόρους ακινήτων εμφανίζουν αύξηση κατά περίπου 1 δισ. ευρώ, η οποία απολογείται στη βάση είσπραξης των δύο δόσεων του ΕΝΦΙΑ στη διάρκεια του πρώτου διμήνου του επόμενου έτους. Το 2015, οι φόροι στην περιουσία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 2,868 δισ. ευρώ, το επόμενο έτος σε ταμειακή βάση θα φτάσουν τα 3,788 δισ. ευρώ. Ταμειακά λοιπόν, σε ετήσια βάση, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να πληρώσουν κοντά στο 1 δισ. ευρώ παραπάνω σε σχέση με φέτος για φόρους στην περιουσία. Βαθύτερα το χέρι στην τσέπη θα μπει και για φόρους εισοδήματος. Συνολικά 12,025 δισ. ευρώ του χρόνου από 11,842 δισ. ευρώ φέτος. Στο μέτωπο του ΦΠΑ δε, το πρόσφατο ανακάτεμα της τράπουλας των προϊόντων που υπάγονται στους τρεις συντελεστές, με σαρωτικές μετατάξεις προς τους υψηλότερους και

σε συνδυασμό με τη σταδιακή κατάργηση των εκπτώσεων στα νησιά του Αιγαίου, εκτιμάται ότι θα φέρει αύξηση εσόδων από τα 13,519 δισ. ευρώ στα 14,376 δισ. ευρώ. Το σύνολο των φορολογικών εσόδων θα φτάσει το 2016 στα 44,766 δισ. ευρώ, χωρίς να υπολογίζονται «έξτρα» έσοδα από την πάταξη της φοροδιαφυγής στην οποία εμφατικά αναφέρεται η κυβέρνηση, από 42,762 δισ. ευρώ φέτος. Όσον αφορά στην ανάλυση των μέτρων που τροφοδοτούν τα έσοδα του προϋπολογισμού, ενδιαφέρον έχει ότι η καθιέρωση ειδικού τέλους πέντε λεπτών του ευρώ στα παιχνίδια του ΟΠΑΠ (σε κάθε σπύλη) εκτιμάται στον προϋπολογισμό ότι θα αποδώσει 210 εκατ. ευρώ. Στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, όμως, η οποία συνόδευε το πολυνομοσχέδιο στις 19/11, το ίδιο μέτρο είχε εκτιμηθεί ότι θα αποδώσει από 350 εκατ. ευρώ στη χειρότερη περίπτωση έως 450 εκατ. ευρώ στην καλύτερη. Η διαφορά αυτή εξηγείται στην επιμονή των δανειστών. Ποτέ δεν υιοθέτησαν την πρόβλεψη εσόδων του υπουργείου Οικονομικών και στον προϋπολογισμό πέρασε η δική τους εκτίμηση. Με τα ληξιπρόθεσμα του Δημοσίου προς ιδιώτες να έχουν εκτιναχθεί στα 5,95 δισ. ευρώ έως τον περασμένο Σεπτέμβριο, όπως επιβεβαιώνει ο προϋπολογισμός, το 2016 δεν προκύπτει από πουθενά -τουλάχιστον επισή-

μως στον προϋπολογισμό- πόσα χρήματα από τα χρωστούμενα θα πέσουν στην πραγματική οικονομία για να ανασάνει. Αναλαμβάνονται ασαφείς δεσμεύσεις για τη σταδιακή μείωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ούτως ή άλλως, το χρονοδιάγραμμα αλλά και τα ποσά συναρτώνται ευθέως από τον χρόνο είσπραξης των επόμενων δόσεων του Προγράμματος. Σε επίπεδο πρωτογενών δαπανών, την τελευταία τριετία, τα έξοδα του προϋπολογισμού παραμένουν κολλημένα κοντά στα 42 δισ. ευρώ. Στα 41,919 δισ. ευρώ ήταν οι πρωτογενείς δαπάνες το 2014, θα φτάσουν φέτος στα 41,924 δισ. ευρώ και του χρόνου στα 41,861 δισ. ευρώ. Εντυπωσιακό είναι το στοιχείο ότι οι «καταναλωτικές και σύνθετες δαπάνες» στις οποίες τα τελευταία χρόνια πολλοί εκ των κυβερνήσεων κάνουν αναφορές εξορθολογισμού από 1,876 δισ. ευρώ το 2014, θα φτάσουν φέτος τα 2,020 δισ. ευρώ (κοντά στα 300 εκατ. ευρώ πάνω από τον στόχο), ενώ προβλέπεται ότι το επόμενο έτος θα υποχωρήσουν στο 1,733 δισ. ευρώ.

Από τα επικείμενα «μαχαίρια» στις δαπάνες του επομένου έτους, ξεχωρίζουν το 1,113 δισ. ευρώ εξοικονομήσεων από «εισφορές και λοιπές παροχές Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης», στα οποία έρχονται να προστεθούν εξοικονομήσεις επιπλέον 538 εκατ. ευρώ από «συντάξεις οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης». Το 2016, άλλωστε, θα έρθει και το νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων. Αν το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής εφαρμοστεί όπως έχει συμφωνηθεί και με την παραδοχή ότι δανειστές και κυβερνήτες έχουν κάνει σωστά τους υπολογισμούς, το επόμενο έτος η ελληνική οικονομία θα επανέλθει σε συνθήκες πρωτογενούς πλεονάσματος στον κρατικό προϋπολογισμό. Προβλέπεται για το 2016, πρωτογενές πλεόνασμα 0,5% του ΑΕΠ ή 894 εκατ. ευρώ (27 εκατ. καλύτερα από τον ονομαστικό στόχο εξαιτίας της χαμηλότερης ύφεσης), ενώ και φέτος στο υπουργείο Οικονομικών υπάρχει η αίσθηση ότι τελικά θα ξεπεράσουμε τους στόχους του Προγράμματος. Το πρωτογενές έλλειμμα θα είναι, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, 349 εκατ. ευρώ (από 439 εκατ. ευρώ που προέβλεπε το Πρόγραμμα) και σε συνάρτηση με το ΑΕΠ (πάλι λόγω μικρότερης ύφεσης) 0,20% έναντι 0,25% που προέβλεπε το Μνημόνιο.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

20/11/2015

Το μέτωπο των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου των συστημικών τραπεζών ξεκαθαρίζει, καθώς όμως οι τιμές των μετοχών συγκλίνουν με τις τιμές των ΑΜΚ προκαλούν αλυσιδωτές πτωτικές αντιδράσεις. Η θέση των υφιστάμενων μετοχών των τραπεζών «απελπιστική», οι υποαξίες του ΤΧΣ μετρώνται σε δισ. ευρώ, με την «αραίωση» που υφίστανται πρωτόγνωρη, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει όχι μόνο για τώρα, αλλά και για το πώς θα διαμορφωθεί η επόμενη ημέρα στο Χρηματιστήριο και την αγορά. Είναι χαρακτηριστικό ότι η συνολική χρηματιστηριακή αξία και των τεσσάρων συστημικών τραπεζών διαμορφώνεται στο 1,8 δισ. ευρώ - για πρώτη φορά και οι 4 σε αποτίμηση χαμηλότερη του ορίου του 1 δισ. ευρώ. Δεδομένης,

Δείκτης	Τιμή	Μεταβολή
Γενικός Δείκτης	658,84	-1,73%
FTSE	196,62	-1,90%
FTSEM	761,88	-0,28%
Δείκτης Τραπεζών	95,40	-17,19%

Αξία συναλλαγών (σε ευρώ)	Μετοχές με άνοδο
26.890.691	29
Όγκος συναλλαγών (μετοχές)	Μετοχές με πώση
204.490.245	53
	Μετοχές αμετάβλητες
	25

* Από τις μετοχές που έκαναν πράξεις

πάντως, της αρνητικής κατάστασης στον τραπεζικό κλάδο, η εικόνα της υπόλοιπης αγοράς θα μπορούσε να θεωρηθεί ικανοποιητική. Σύμφωνα με χρηματιστηριακούς παράγο-

ντες, η σύνθεση και η έκταση των συναλλαγών-τζίρου στα blue chips συνηγορεί υπέρ της συντήρησης της ανοδικής τάσης που χαρακτηρίζει τις τουλάχιστον 10 από τις 21 του FT 25.

www.euro2day.gr

Οικονομική ενημέρωση
με υψηλό δείκτη νοημοσύνης

Γιατί σήμερα η ενημέρωση είναι πιο σημαντική από ποτέ.

EURO2day
Νωρίτερα - Έγκυρα